

Önértékelési kézikönyv változásai

2019.01.01-én

Az önértékelési kézikönyvek legutóbb 2017. január 01-én változatok. 2018-ban újabb átdolgozásra került sor, melynek során elkészült a legfrissebb, negyedik változat. Ezek 2019.01.01-én léptek hatályba. A 2019-ben sorra kerülő önértékelési folyamatokat már ezek szerint kell lefolytatni.

Az Onertekelesi_kezikonyv_alt_isk.pdf fájlt vizsgáltuk át tüzetesen, hogy összegyűjtsük a változásokat. Az itt tapasztalt változások általános dolgokat érintenek, melyek ugyanígy megtalálhatók a más iskolatípusra készült Kézikönyvekben is.

Minden változásnál megadtuk a fejezet címét, hogy az eredeti dokumentumokban is könnyen beazonosítható legyen a tárgyalat rész.

Első ránézésre az új kiadás 2 oldallal hosszabb, de a tartalmat átvizsgálva ezt nem új, kiegészítő fejezet beszúrása, hanem csak a már meglévő oldalak újra tördelése okozta.

Eltérések az új kiadásban:

Nagyobb tartalmi változás csak a 82. oldalon történt. Itt jelentősen át lett strukturálva az intézményi önértékelési folyamat leírása. A leírás több pontba lett szedve (9 helyett 11-be), az önértékelési folyamat időbeni lefolyása szerint követi végig a tennivalókat, egyértelművé téve pl. az informatikai felületen elvégzendő feladatokat.

Ezt fontosnak tartjuk itt teljes egészében közreadni:

„4.3.3.3 Az intézmény önértékelésének folyamata

A teljes körű intézményi önértékelés az éves önértékelési terv szerint történik, az értékeléshez az Oktatási Hivatal által működtetett informatikai rendszer nyújt támogatást. A folyamat az alábbi lépések mentén összegezhető:

- 1. Az éves önértékelési tervben kijelölt kollégák egyeztetik a részleteket a vezetővel, közösen meghatározzák az értékelésbe bevonandó további partnerek körét.*
- 2. A tájékoztatással megbízott kolléga tájékoztatja, felkészíti az 1. pontban meghatározott partnereket.*
- 3. A kérdőíves felmérések lebonyolításával megbízott kolléga a nevelőtestület által meghatározott szabályok szerint a felmérésben résztvevőknek továbbítja az online kérdőív elérhetőségét és elindítja a felmérést. Az informatikai rendszer a résztvevők számára az éves önértékelési tervben megadott időintervallumban elérhetővé teszi az online kérdőívkitöltő felületet, majd a felmérés zárásaként összesíti az adott válaszokat. Szükség esetén a kérdőíves felmérés kiegészíthető papíralapú felméréssel, de ebben az esetben az adott válaszok gyakoriságát rögzíteni kell az informatikai rendszerben. Tanfelügyeleti látogatás során az intézményvezetőnek biztosítania kell a szakértők számára a betekintés lehetőségét.*

4. Az intézmény saját hatáskörben dönt a szülői kérdőívezés lebonyolításának szabályairól (pl. arról, hogy a mellékletben szereplő szülői kérdőívet és az Oktatási Hivatal által biztosított felületet használja-e a szülői kérdőívezés lebonyolításához, vagy saját rendszert alakít ki, milyen szülői körnek kerül kiküldésre a kérdőív, stb.) Amennyiben saját rendszert alakít ki az intézmény a szülői kérdőívezésre, úgy a kérdőívezésre vonatkozó adatokat (a megküldött és beérkezett kérdőívek számát, a kérdésekre adott összesített eredményt) a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.
5. A feladattal megbízott kollégák megvizsgálják az intézményre vonatkozó előző tanfelügyeleti ellenőrzés és önértékelés eredményeit, a hozzájuk kapcsolódó intézkedési terveket, a vezetői és a korábbi pedagógus önértékelési eredményeket és az intézmény alaptervékenységét meghatározó, a 4.3.3.2 fejezetben felsorolt dokumentumokat, valamint a kérdőíves felmérések eredményeit, majd rögzítik a jegyzőkönyvben a dokumentumelemzés eredményét, vagyis dokumentumonként az előre adott szempontok mentén rögzítik a tapasztalataikat.
6. A felelősök a javasolt interjúkérdések és a dokumentumelemzés eredménye alapján interjúterveket készítenek, ahol lehetőségük van mérlegelni, hogy csak olyan interjúkérdéseket tegyenek fel, amelyek új információt nyújthatnak, vagy árnyalhatják, kiegészíthetik a korábbi információkat (az esetlegesen elhagyott, módosított és új interjúkérdéseket rögzítik a jegyzőkönyvben). Miután lefolytatták az interjúkat, az interjúkérdésekre adott válaszokat beírják a jegyzőkönyvbe.
7. A kitöltött jegyzőkönyvet az erre kijelölt kolléga feltölti az informatikai rendszerbe, amely azt elérhetővé teszi a vezető részére. Az aláírt jegyzőkönyv eredeti példányát az intézmény iktatja és az irattárban öt évig megőrzi. Tanfelügyeleti látogatás során a szakértők kérésére az intézményvezetőnek biztosítania kell a betekintés lehetőségét a jegyzőkönyvbe.
8. A vezető az értékelésében részt vevő kollégák bevonásával minden elvárás esetében az informatikai rendszerben értékeli az elvárás teljesülését, megjelölve az értékelés forrásául szolgáló, a rendszerben korábban rögzített tapasztalatokat.
9. A vezető az értékelésben részt vevő kollégák segítségével értékelési területenként meghatározza a kiemelkedő és a fejleszhető területeket (amennyiben van ilyen). Az értékelés az informatikai rendszerben történik, amely az eredményt elérhetővé teszi a vezető és az Oktatási Hivatal számára.
10. A vezető a nevelőtestület bevonásával az önértékelés eredményére épülő intézkedési tervet készít, amelyet feltölt az informatikai rendszerbe. Az intézkedési tervet a rendszer elérhetővé teszi az Oktatási Hivatal és a külső szakértők számára. Az intézményvezető a szaktanácsadók részére a helyszínen biztosítja a betekintés lehetőségét az intézkedési tervbe.
11. Az intézkedési terv megvalósításának támogatása érdekében a fenntartó megjegyzéseket fűzhet a tervhez, amit a vezető juttat el részére.”

Az Oktatási Hivatal által módosított, az emberi erőforrások minisztere által 2018. augusztus 31-én jóváhagyott tájékoztató anyag. Hatályos 2019. január 1. napjától 80-81. oldal

A további kisebb változtatások:

A 4. oldalról átkerült egy másik fejezetbe az 5. oldalra: „A pedagógiai-szakmai ellenőrzés standardját rögzítő kézikönyvek elérhetők a <http://www.oktatas.hu/kiadvanyok> oldalon.” mondat.

Minden előforduló helyen az eddig 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet- ként említett joganyag az új változatban csak „Az EMMI rendelet alapján” elnevezéssel szerepel, nincs nevesítve. (pl. 15. oldal **4.2.1 Az intézmény ötéves önértékelési ciklusának tervezése** fejezetben, a 36. oldalon a **4.3.2 A vezető önértékelése** fejezetekben is.)

(A továbbiakban a régi változatból **törölt** szöveget **pirossal**, az 4. változatba újonnan **beírt** szöveget **zölddel** emeltük ki.)

10. oldal Tájékoztató menüpontból kikerült a pirossal kiemelt rész.

4.1.2 Tájékoztató

A szülőket, tanulókat és egyéb érintett partnereket az éves ellenőrzési tervhez kapcsolódóan évente kell tájékoztatni, ~~de célszerű a rendszer bevezetésével egy időben minden partnernek általános tájékoztatást adni.~~ Számukra készülhet rövid szöveges leírás is.

11. oldalról kikerült:

~~Ha egy intézmény elmulasztja az értelmezést, akkor az önértékelés és a tanfelügyelet során is az általános elvárások alapján történik az értékelés.~~ (mármint az általános célok, elvárások mellett az intézményi fontos sajátosságok értelmezése és megfogalmazására az intézményi elvárásrendszerben.)

13. oldal

4.1.3. pontjában a

Az intézményi elvárások kialakításának egy lehetséges forgatókönyve

című fejezete át van fogalmazva, strukturálva. Lényeges eltérés az előzőekhez képest, hogy az intézményi elvárásrendszerre vonatkozó javaslatokat az önértékelést támogató munkacsoport tagjai vagy ennek hiányában a **vezető által kijelölt kollégák** készítik el. A nevelőtestületnek ezt egy értekezlet keretében meg kell vitatnia, és a nevelőtestület fogadja el, úgy ahogy ezt eddig is tették.

14. oldalon a szöveg az alábbi mondattal bővült:

4.2.1 Az intézmény ötéves önértékelési ciklusának tervezése

Éves önértékelési terv készítése

„Továbbá a tervben kell meghatározni a következő naptári évre vonatkozó országos pedagógiai-szakmai ellenőrzési tervben szereplő pedagógusok, vezetők, intézmény önértékelésének ütemezését is, ha szükséges, a korábban jóváhagyott éves önértékelési terv módosításával.”

34. oldal

4.3.1.3 A pedagógus önértékelésének folyamata

6. pontja így módosult:

6. Az erre kijelölt felelősök a javasolt interjúkérdések és a dokumentumelemzés valamint óra/foglalkozáslátogatás eredménye alapján interjúterveket készítenek, ahol lehetőségük van mérlegelni, hogy csak olyan interjúkérdéseket tegyenek fel, amelyek új információt nyújthatnak,

vagy árnyalhatják, kiegészíthetik a korábbi információkat (az esetlegesen elhagyott, módosított és új interjúkérdéseket rögzítik a jegyzőkönyvben). Miután lefolytatták az interjúkat, az interjúkérdésekre adott válaszokat beírják a jegyzőkönyvbe

39. oldal:

2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása

A folyó szövegbe több helyen beszúrták a „vezető” megnevezést, nem csak személyes névmásokat használnak.

Beszúrára került egy zárójeles kiegészítés:

A vezetőnek tudnia kell reagálni a belső és a külső értékelés (önértékelés és intézményértékelés) eredményeire.

44. oldal:

5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

A 44. oldalon található „A vezetőnek tudnia kell időbeosztása alapján feladatait prioritizálni (együttal megtartani józan ítélőképességét). Tudnia kell létrehozni és fenntartani az előírásoknak megfelelő adminisztrációs rendszereket”

helyett az új változat:

„A vezetőnek tudnia kell időbeosztása alapján feladatait prioritizálni és az intézmény fontos stratégiai ügyeire fókuszálni. Tudnia kell létrehozni és fenntartani hatékony, gazdaságos és az előírásoknak megfelelő adminisztrációs rendszereket.”

52. oldal

4.3.2.3 A vezető önértékelésének folyamata

Kiegészült egy tagmonddal:

Az erre kijelölt felelősök a javasolt interjúkérdések és a dokumentumelemzés eredménye alapján interjúterveket készítenek, ahol lehetőségük van mérlegelni, hogy csak olyan interjúkérdéseket tegyenek fel, amelyek új információt nyújthatnak, vagy árnyalhatják, kiegészíthetik a korábbi információkat (az esetlegesen elhagyott, módosított és új interjúkérdéseket rögzítik a jegyzőkönyvben). Miután lefolytatták az interjúkat, az interjúkérdésekre adott válaszokat beírják a jegyzőkönyvbe.

66. oldal

5. Az intézmény külső kapcsolatai fejezetben egy nyelvhelyességi átfogalmazás történt.

73. oldal

4.3.3.2 Az intézmény önértékelésének módszerei, eszközei és folyamata

Kikerült a szövegből egy tagmondat:

A teljes önértékelési folyamat az intézmény esetében is felbontható adatgyűjtési és önértékelési szakaszokra, de a pedagógus vagy a vezető önértékelésétől eltérően itt nem egyszeri, hanem az ötéves ciklus alatt folyamatos adatgyűjtésről beszélünk. Folyamatos a pedagógusok önértékelése, amelynek eredményét az intézmény önértékelésében figyelembe kell venni, és bizonyos (a 4.3.3.1 fejezetben vastagon szedett) elvárások teljesülését is évente vizsgálni kell, ~~de a nevelőtestület és a szülők körében végzett kérdőíves felmérések is a vezetői ciklus második és negyedik évében az ötéves ciklus közben folynak~~. Az adatgyűjtés további elemeit (dokumentumelemzés, interjúk) az ötéves ciklus során egyszer kell lebonyolítani.

76. oldal

Kikerült a szövegből az alábbi tagmondat:

~~Az átfogó intézményi önértékelés keretében sor kerül a vezető önértékelésére is,~~ az intézmény önértékelése során áttekintik a vezető önértékelésének eredményét is.

86. oldal

2. sz. melléklet: Át lettek számozva a kérdőív kérdései, mert az előző kiadásban itt sajnálatos módon az előző kérdőívben elkezdett számozás folytatódott.